21 DEC. 1954

ARUBA TRADING CO.

13de JAARGANG No. 2082

De Arubaanse Courant

DINSDAG 16 NOVEMBER 1954

Uitgeefster: „De Arubaanse Courant" N.V. - Redacteur: G. Schagen (Tel. thuis 1824) Abonnement ƒ 2.50 per maand.

DAGBLAD VOOR ARUBA

Bureau Oranjestad: Nassaustr. 94, Tel. 1282. — Agent San Nicolas: „Daco's Tavern", Tel. 5067 - Druk: Aruba Drukkerij N.V., Tel. 1277

RON alteza
SOLO o EN "JAIBOL"
JAN C. LACLE
TELEFOON 1048

Eclatante PPA-overwinning

KIEZERS GAVEN P.P.A. 60,5%, 5 ZETELS; A.V.P. 27.5%, 2 ZETELS; EN U.N.A. 12%, 1 ZETEL

WAT NU?

△ De verkiezingen hebben vooral op Aruba verschuivingen gebracht, verschuivingen, die wat de eilandelijke zaken betreft, pas duidelijk zullen spreken na de Eilandraadsverkiezingen van 't volgende jaar. Op basis van de verkiezingen van gisteren zou de nieuwe Raad er als volgt uitzien: PPA 13 leden en daarmee de meerderheid, met UNA 2 en AVP zes zetels. Het spreekt wel vanzelf dat voor de verkiezingen voor de Raad nog veranderingen kunnen komen in de politieke situatie, terwijl ook door de kiezers vaak, wat eilandelijke zaken betreft, nog weer andere maatstaven worden aangelegd, dan voor de Landszaken. Maar al kan men dan op basis van de huidige verkiezingen nog geen voorspellingen doen, een aanwijzing en in dit geval een zeer duidelijke aanwijzing geven zij zeker.

De eilandelijke zaken komen thans echter niet ter sprake. Allereerst zal men zich het hoofd moeten breken over een analyse van de verkiezingen voor de Staten. Er is daar een zeermoeilijke situatie ontstaan. Op Curacao handhaafde de Nationale Volkspartij van de heer Gomez zich en wisten de Democraten slechts een restzetel te winnen, ten koste van de Katholieken. Op de Bovenwinden behaalde de heer Lampe een overwinnig en op Bonaire de heer Gerharts.

Hierdoor krijgen wij, dat het democratisch blok, bestaande uit de PPA, DP en de heer Lampe 11 zetels in de nieuwe Staten zullen bezetten, precies de helft en dus geen meerderheid.

Het middenblok heeft in totaal vier zetels, te weten de UNA (één zetel), de KVP (één zetel), de COP (één zetel) en de heer Gerharts.

De vroegere coalitiegenoten, de NVP en AVP, bezetten samen 7 zetels (5 en 2).

Het is zeker, dat de oude coalitie niet gehandhaafd kan worden. Ten eerste zijn de vroegere coalitiegenoten al eerder uiteengedreven en zelfs als men de kloof zou weten te overbruggen, dan nog brengt men het niet verder dan tot 11 zetels.

De heer Gomez zal moeilijk een oplossing kunnen vinden in de richting van een samengaan met het middenblok, ook al zou hij dat vermoedelijk wel wensen.

Een interessante mogelijkheid blijft dan een samengaan van de Democratische groep met de partij van de heer Gomez, al dan niet nog versterkt met enkele vertegenwoordigers van het middenblok, waarbij wij dan niet zozeer denken aan de Katholieke groeperingen, als wel aan de COP en de heer Gerharts.

Een combinatie, die zeker tot de mogelijkheden behoort, gezien het feit, dat in de Curacaose eilandraad de NVP en de DP elkaar al hebben gevonden. Indien men het over een programma eens kan worden, dan is het zeer wel mogelijk dat een vertegenwoordiger van de democratische partijen een regering vormt met PPA, DP, de heer Lampe, NVP en mogelijk de COP en Gerharts. Een dergelijke regering zou op een zeer grote meerderheid in de Staten steunen.

En de heer Gomez? Wie weet of die dan nog niet eens stulvertje wisselt met de Algemeen Vertegenwoordiger, de heer N. Debrot.

Veel mogelijkheden behalve de hierboven geschetste bestaan er niet. De nieuwe Staten zullen op 7 December voor het eerst bijeenkomen en wij zijn nieuwsgierig of voor die tijd een nieuwe regering gevormd zal zijn. Onmogelijk is het zeker niet.

REGERING DIENT OP NIEUWE COALITIEBASIS GEPLAATST TE WORDEN

Bijzonder verrassend zijn de verkiezingen voor de meesten onzer niet geweest. Wie rondkeek, het aantal vlaggetjes telde op auto's en huizen; wie getuige was van de glorieuze terugkeer van de heer Irausquin en de demonstraties ten tijde van zijn schorsing, kreeg geruime tijd reeds de indruk, dat de P.P.A. aan het winnen was. Dat het een zo grote overwinning zou worden was voor velen toch misschien nog wel een verrassing.

Het opmerkelijke is wel, dat de P.P.A. in alle districten op ons eiland de meerderheid behaalde; tot zelfs in de vroegere bolwerken van de A.V.P. U.N.A. bleek vooral het kind van de rekening te zijn en de AVP heeft althans niet geprofiteerd van de normale uitbreiding van het kiezerscorps. Voor een volledig overzicht verwijzen wij naar pagina 4.

RUSTIGE VERKIEZINGEN

Het is een rustige verkiezingscampagne en een rustige verkiezingsdag geweest. Behoudens een incident, waarbij op Savaneta aan een politicus en nog wel candidaat op een der lijsten een pistool door de politie werd ontnomen en de politie 's morgens vroeg al een levensgrote pop uit een boom moest verwijderen, daar deze pop boodschappen bracht voor de bewoners van het huis tegenover de boom, die nu niet bepaald van vlijende aard waren, moest de politie verder nauwelijks optreden.

De radio hield 's avonds velen thuis, waardoor het tot zelfs vrij laat rustig op straat bleef. Toen het echter zeker werd, welk een overwinning de PPA behaald had, kende de vreugde der partijgenoten geen grenzen meer en werd een grote ovatie gebracht voor het huis van de heer Juan Irausquin.

De kiezers op Aruba waren rustig en vastbesloten en hebben zonder veel ophef getoond in welke richting hun verlangens thans gaan. Aruba stuurt een Statendelegatie naar Curacao welke volkomen verschilt van die welke tot nu toe ging.

Naar de staten gaan volgens de lijst voor de PPA de heren J. E. Irausquin, Porfirio Croes, J. Erasmus, J. R. L. Beaujon en J. Maduro.

Voor de UNA de heer Werleman en voor de AVP de heren J. H. A. Eman en J. Geerman.

NOTARIS LAMPE WON OP BOVENWINDEN

Notaris Lampe behaalde een overwinning op de Bovenwinden en veroverde daar de Statenzetel. Dit betekent een versterking van het PPA-element in de Staten, daar de heer Lampe in zijn nieuwe partij tot dusver nauw samenwerkte met de PPA.

Waar kwamen die stemmen vandaan?

AVP LIJST

De heer Eman kreeg in totaal 2666 stemmen, deze kwamen uit distr. 1: 271; distr. 2: 264; distr. 3: 116; distr. 4: 168; distr. 5: 67; distr. 6: 108; distr. 7: 157 distr. 8: 70; distr. 9: 50; distr. 10: 99; distr. 11: 249; distr. 12: 91; distr. 13: 101; distr. 14: 142; distr. 15: 170; distr. 16: 137; distr. 17: 129; distr. 18: 42; distr. 19: 40; distr. 20: 35; distr. 21: 19; distr. 22: 9; distr. 23: 46; distr. 24: 3[illegible]; distr. 25: 52.

Geerman: 1: 3; 2: 6; 3: 1; 4: 8; 5: 2; 6: 1; 7: 2; 8: 0; 9: 3; 10: 12; 11: 18; 12: 6, 13: 6; 14: 10; 15: 36; 16: 31; 17: 29; 18: 42; 19: 9; 20: 38; 21: 12; 22: 3; 23: 75; 24: 2; 25: 5. Totaal 360 stemmen.

De Cuba: totaal 70 stemmen, Laclé 18 stemmen, Flanegin 14 stemmen, Bruin 86 stemmen, met district 7 als beste: 22 stemmen, de la Fuente: 272 stemmen, met als beste districten 4: 33; 5: 23; 25: 24 stemmen.

Lejuez F. P. 106 stemmen, Booy M. F. 66 stemmen; Nieuw J. A. 14 stemmen; Brokke E. 26 stemmen, Eman Cornelis. A. 35 stemmen.

UNA LIJST

Werleman A. met in totaal 722 stemmen; distr. 1: 41; 2: 42; 3: 5; 4: 14; 5: 15; 6: 72; 7: 26; 8: 17; 9: 3; 10: 24; 11: 17; 12: 57; 13: 41; 14: 189; 15: 21; 16: 30; 17: 19; 18: 14; 19: 22; 20: 8; 21: 7; 22: 16; 23: 1; 24: 2; 25: 19.

Figaroa totaal 208, met als beste district 1: 144.

Dussenbroek totaal aantal stemmen 447 met als beste districten 6: 55; 5: 45; 8: 42; 7: 27; 15: 21; 20: 22; 25: 81.

Luydens in totaal 36 stemmen, Tromp in totaal 204, Croes in totaal 34 stemmen, Henriquez in totaal 15 stemmen, Schwengle in totaal 14 stemmen, Schuyt in totaal 48 stemmen, Maduro in totaal 6 stemmen, Gomez in totaal 16 stemmen.

PPA LIJST

Irausquin 4841 stemmen, verdeeld als volgt: 1: 227; 2: 342; 3: 333; 4: 226; 5: 100; 6: 180; 7: 222; 8: 144; 9: 276; 10: 232; 11: 220; 12: 176; 13: 249; 14: 365; 15: 214; 16: 131; 17: 203; 18: 178; 19: 123; 20: 177; 21: 122; 22: 188: 23: 187; 24: 83; 25: 143.

Porfirio Croes totaal 497 stemmen, verdeeld als volgt: 1: 9; 2: 3; 3: 3; 4: 2; 5: 3; 6: 5; 7: 8; 8: 0; 9: 8; 10: 16; 11: 43; 12: 79; 13: 104; 14: 101; 15: 18; 16: 20; 17: 18; 18: 6; 19: 3; 20: 10; 21: 2; 22: 11; 23: 11; 24: 6; 25: 8 stemmen.

Erasmus in totaal 458 stemmen met als beste districten 11: 293; 12: 33; 2: 27.

Beaujon 44 stemmen, Maduro J. 126 stemmen, Anslijn W. C. 1020 met als beste districten 17: 149; 18: 53; 19: 73; 20: 43; 21: 74; 22: 127; 23: 190; 24: 159; 25: 134.

Finck E. R. in totaal 698, met als beste districten 9: 101; 20: 61; 25: 88.

Croes O. in totaal 123 stemmen, Kelly J. 148 stemmen met op Noord en Tanki Leendert 66 en 72, Matthew in totaal 248 stemmen, Serphos in totaal 65 stemmen, Petronia in totaal 155 stemmen, Angela C. in totaal 62 stemmen.

GOMEZ HIELD STAND

Op Curacao hield de partij van de heer Gomez stand. De NPV behaalde 41,9% van het aantal uitgebrachte stemmen, de Democraten kregen 36.8 %, de KVP 13.1 % en de COP 8.2 %.

De zetels werden als volgt verdeeld: NVP 5 zetels, DP 5 zetels, KVP 1 zetel en COP 1 zetel.

Grote belangstelling

Volgens de voorlopige gegevens werd door ruim 85 % van de stemgerechtigden gestemd, een hoog percentage, dat bijzonder meeviel.

Gerharts won op Bonaire

De uitslagen van de gisteren op Bonaire gehouden verkiezingen voor de Staten der Nederlandse Antillen luiden als volgt: Op lijst 1 (lijstaanvoerder Abrahams), werden in totaal 1004 stemmen uitgebracht; op lijst 2 (lijstaanvoerder Gerharts) 1150 stemmen.

Het totaal aantal stemgerechtigden op Bonaire was 2498; hiervan brachten 2187 hun stem uit, dat is 87,8 %.

Aangezien lijst no. 2 het meeste aantal stemmen verwierf, mag worden aangenomen, dat de aanvoerder van deze lijst, de heer Gerharts, het eilandgebied Bonaire in de nieuwe Staten zal vertegenwoordigen.

PARADERA VERHINDERDE SNELLE AFHANDELING

Of vijf voor half acht kwam het Hoofdstembureau gisteravond weer in vergadering bijeen en kon de eerste uitslag al bekend gemaakt worden. Het was het stemlokaal van de Beatrixschool dat de primeur had. — Daarna kwamen in vlot tempo de verschillende uitslagen binnen, todat er een kink in de kabel kwam.

Paradera liet op zich wachten. Het schijnt dat men daar tot hertelling moest overgaan en het werd na tienen, voor de auto met de voorzitter van dat stembureau stadwaarts toog. Zo kwam de einduitslag voor Aruba wat laat. Veel verandering in de stand bracht deze uitslag echter niet meer.

Radio Kelkboom voorspelde om ongeveer half tien, aan de hand van de toen binnen zijnde uitslagen, reeds de juiste einduitslag. Verrassingen kwamen er niet meer uit de (stem)bus.

Teleurgesteld gymnastiekleraar uit Indonesië teruggekeerd

SCHIPHOL. Gejaagd en nog steeds verontwaardigd, verbitterd en bezield met haatgevoelens, doch blij met zijn behouden terugkeer is de Amersfoortse gymnastiekleraar D. C. Prins met zijn vrouw en zoontje uit Djakarta.

Hij zei met de Nederlandse Hoge Commissaris uitdrukkelijk afgesproken te hebben geen mededeling over zijn mishandeling te zullen doen. Zijn woorden waren doorspekt met cynische opmerkingen over zijn gevangenschap, die hij ondanks zijn poging daartoe, niet kon onderdrukken. Prins zei binnenkort een rapport over zijn bevindingen te zullen uitbrengen aan de Juridische afdeling van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken. Hij deelde mede, dat de kroongetuige Tomosoa in de zaken-Schmidt en Jungschlager destijds als burger onder hem had gediend in de 7 December-divisie. Hij nam aan te zijn gearresteerd als gevolg van zijn g[illegible] de verklaringen van Tomosoa over [illegible] hem. bezwaren[illegible]

„Ik heb die man in jaren niet meer gezien, nadat wij uit het leger waren. Hij is een beroepsleugenaar, die, meen ik, zelf destijds is opgepakt en mishandeld. Toen is hij doorgeslagen. Overigens geloof ik, dat hij mijn naam genoemd heeft in de veronderstelling dat ik toch al lang in Nederland was en geen nadeel daarvan zou kunnen ondervinden. Hij heeft nooit iets tegen mij gehad. Wat hij mij in de schoenen schuift, namelijk dat ik hem opdracht zou hebben gegeven om kaarten te maken waarop TNI-posten in Bandoeng zijn gemarkeerd, is klinkklare onzin. Er is van dit alles geen woord waar" - aldus de verklaringen van de Heer Prins.

KIESDELER EN RESTZETEL

Het bepalen van de kiesdeler brengt voor de meesten onzer geen moeilijkheden met zich mee. Men deelt slechts het totaal van het aantal uitgebrachte geldige stemmen door het aantal beschikbare zetels. In dit geval dus door 8. Men krijgt dan de kiesdeler.

De toewijzing van de zetels gaat echter niet zo eenvoudig. Men past daarbij de volgende methode toe, die nogal eens voor verrassingen kan zorgen.

Het totaal aantal uitgebrachte stemmen per partij wordt door de kiesdeler gedeeld en daarmede wordt dan in eerste instantie een aantal zetels toegewezen.

Nemen wij als voorbeeld, dat er 10.000 geldige stemmen worden uitgebracht, dan is de kiesdeler dus 1250.

Stel dat er vier partijen aan de verkiezingen deelnemen en dat A 5400 stemmen krijgt, B 2400 stemmen, C 1150 stemmen en D. 1050 stemmen, dan geven deze getallen bij deling door de kiesdeler, 1250 als resultaat voor A vier zetels en voor B 1 zetel, waarmee dan vijf zetels verdeeld zijn, en de stand is dan:

A vier zetels,
B één zetel,
C nul zetels,
D nul zetels.

Men doet nu alsof elk der partijen een zetel meer heeft en deelt het aantal stemmen door dat getal.

Men krijgt dan: A vier plus één is vijf zetels; 5400 stemmen, dus gemiddeld 1080, B twee zetels, 2400 stemmen, dus gemiddeld 1200. C één zetel, 1150 stemmen, gemiddeld 1150. D één zetel, 1050 stemmen, gemiddeld 1050.

Er waren nog drie van de acht zetels te verdelen en de partij met het hoogste gemiddelde in bovenstaand sommetje krijgt er één van, dat is in dit geval partij B.

Nu deelt men het aantal stemmen van B door 3 en krijgt een nieuw gemiddelde van 800; het hoogste gemiddelde heeft dan partij C met 1150 en ook deze partij krijgt een restzetel; het nieuwe gemiddelde voor C wordt 525; zodat A met 1080 dan de hoogste is en deze partij de laatste restzetel krijgt. De definitieve toekenning is dan: A zes zetels, B twee zetels, C één zetel en D nul zetels.

Indien bij de toekenning twee partijen een zelfde gemiddelde hebben en er nog slechts één zetel is toe te kennen, beslist het lot.

Een ander voorbeeld:

De kiesdeler is 1250; er zijn 8 zetels te verdelen: A heeft 6000 stemmen, B 2500, C 1000 en D 500. A krijgt in eerste ronde 4 zetels en B 2. Er blijven dan 2 zetels te verdelen. Men telt in gdachten bij elk der partijen een zetel op en deelt dit getal door het aantal stemmen. Men krijgt dan voor A een gemiddelde van 6000 gedeeld door 5 is 1200; voor B 2500 gedeeld door 3 is 833, voor C 1000 gedeeld door 1 is 1000 en voor D 500 gedeeld door 1 is 500. Het hoogste gemiddelde heeft A, die dus de eerste restzetel krijgt. Het nieuwe gemiddelde voor A wordt 6000 gedeeld door 6 is 1000. Er is nog één zetel te verdelen. A en C hebben eenzelfde gemiddelde en het lot moet tussen deze twee beslissen. Het wordt dus: A 6, B 2, of A 5, B 2 en C 1.

Gereformeerd protest over... Zondagsuitstapje van Prins

JOHANNESBURG. In een hoofdartikel in „Die Kerkbode", het officiële orgaan van de Neder-Duits gereformeerde kerk in Zuid-Afrika, wordt in een commentaar op een uitstapje, dat prins Bernhard bij zijn jongste bezoek aan Kaapstad heeft gemaakt, gezegd, dat de hoofden van departement, die verantwoordelijk waren voor het organiseren van de tocht, geen rekening hebben gehouden met de overtuigingen en de gevoelens van „ons christelijk volk".

Niet alleen in Zuid-Afrika, aldus het hoofdartikel, doch in de gehele wereld, met inbegrip van Nederland, zijn er Christenen, die hieraan aanstoot zullen nemen en het was de plicht van de Zuid-Afrikanen, die het uitstapje organiseerden, de Koninklijke bezoeker te beschermen tegen de critiek die een dergelijke gebeurtenis zou veroorzaken. De vorige Zondag waren te Pretoria, waar de Prins een kerkdienst bijwoonde, de regelingen in overeenstemming met de tradities en overtuigingen van het volk. Zo had het ook te Kaapstad moeten zijn, aldus „Die Kerkbode".

Bij zijn bezoek aan Kaapstad was de Prins 's Zondags meegenomen op een autotocht langs de Marine Drive, een bekende weg langs de kust van het Kaapse schiereiland. Later was de Prins per vliegtuig naar het opleidingscentrum van de Zuid-Afrikaanse luchtmacht te Langebaan gebracht.

Opvouwbare vliegboot

HELSINKI - Ture Eklund heeft te Helsinki de kleinste vliegboot ter wereld geconstrueerd. Het toestel heeft opvouwbare draagvlakken en kan in een normale garage ondergebracht worden. De spanwijdte is 7,5 meter en de maximum snelheid is 150 km per uur. Het is een één-persoonsvliegtuig, dat brandstof voor 2 en een halve uur kan meenemen.'

NEW YORK - De Amerikaanse marine heeft „het kleinste gyroscopische kompas" ter wereld geconstrueerd. Het weegt slechts ongeveer 4 kilo. De huidige wegen honderden kilos. De constructie is vooral voor kleine schepen van belang.

PHILIPS Super "M" Techniek!

MODEL:
BX 135 U
Voor AC/DC stroom
Golfbereik van 185—580 m, 5 buizen met 7 functies. 5" zeer gevoelige luidspreker met permanente Ticonal magneet. Zeer hoge gevoeligheid. Krachtig geluidsvolume.
ƒ 49.50 contant

BX 135 B
Voor normaal stroom en droge batterijen.
Golfbereik van 185—580 m, 4 buizen met 6 functies. Zeer economisch verbruik van droge batterijen. Gevoelige 5" batterij luidspreker.
ƒ 65.—
met 10% korting bij contant

Alle Philips toestellen zijn speciaal voor de tropen geschikt.

Ook op gemakkelijke betalingsvoorwaarden verkrijgbaar.

PALAIS ROYAL ARUBA N.V.

GREPEN UIT DE ARUBAANSE POLITIEKE GESCHIEDENIS

Aan verkiezingen van gisteren ging lange, interessante geschiedenis vooraf

Van enige politieke belangstelling, anders dan die voor de wisselende kansen in Venezuela, is op Aruba vroeger nimmer gebleken. Merkwaardig genoeg was het actieve kiesrecht hier al eerder gekomen, dan op Curacao, doordat ginds de leden van de Koloniale Raad werden benoemd en hier de leden van de Raad van Policie werden gekozen. Niemand bekreunde zich hier bijzonder om. Er had voor deze verkiezing geen candidaatstelling plaats. Men behoefde slechts tevoren uitgereikte stembiljetten in te leveren. De Gezaghebbers laten in hun journalen duidelijk merken, dat er geen of weinig interesse hiervoor bestond. Het aantal kiesgerechtigden varieerde in de loop der jaren tussen de 250 en de 1000. Maar geen kwart, soms geen tiende der kiezers kwam op. De Landsraden, dat zijn de twee leden, welke de Raad van Policie telde, naast de Gezaghebber, die ambtshalve dit college voorzat, werden gekozen volgens een zeer beperkt census en capaciteitskiesrecht, vastgelegd in 1869. Bij afwezigheid van een Administratie waaruit het voldoen aan de normen, die zelf in de wet lagen vastgesteld, kon blijken, stelde de zittende raad van policie telkenjare uit haar hoofd een lijst samen van degenen, die volgens hen als kiezers in aanmerking kwamen.

ARUBA
in verkiezingsdagen

Nevenstaand artikel ontleenden wij aan Johan Hartog's voortreffelijk historisch boek „Aruba, zoals het was, zoals het werd". Dit werk, dat werd uitgegeven door de Gebroeders de Wit, behandelt de geschiedenis van Aruba van de tijd der Indianen tot op heden. Het is in de boekhandel verkrijgbaar.

ONMONDIG VERLEDEN

Deze lijst werd vervolgens ter inzage gelegd en het publiek kon bezwaren indienen. Voor wijziging, te brengen in de termijn, die verliep tussen het uitreiken en inleveren van de stembiljetten, poogde men wel te animeren, doch van wat levendigheid was alleen sprake, wanneer een persoonlijke kwestie op de ruggen van „candidaten" die er zonder feitelijke candidaatstelling in de praktijk toch wel eens waren, kon worden uitgevochten. Of wanneer werkelijk van een plaatselijk belang de oplossing scheen te kunnen worden gezocht in de verkiezing van een bepaalde persoon, gelukte het een niet geheel onbelangrijk deel van het kiezerscorps warm te maken, zegt mr. de Gaay Fortman.

Dat was alles nog zo in de tijd van de vestiging der oliebedrijven op Aruba. Voor vrijwel alles diende de gezaghebber zich tot Curacao te wenden. Daar zetelde de Gouverneur, die hem zijn instructies zond. Daar vergaderde ook de Koloniale Raad. In dit laatste lichaam heeft nimmer een representant van Aruba gezeten. Men heeft het in de Koloniale Raad niet verder gebracht dan tot een benoeming van iemand, die op Aruba geboren was. Zo hebben de heren R. J. (Hensi) Beaujon en Bernardus E. van der Veen Zeppenveldt wel eens een tijdlang voor Aruba in de Koloniale Raad gezeten. Het bleek dat de Raad zich op volslagen onoordeelkundige wijze inliet met Arubaanse zaken. Zo werd bijvoorbeeld een bedrag voor wegenverbetering op Aruba, waar toen geen enkele behoorlijke straat was, afgestemd.

Te langen leste zou de Koloniale Raad Aruba dan eens bezoeken. Dat was in Februari 1930. Maar van de 11 leden van de Koloniale Raad konden er slechts zes de nodige interesse opbrengen om inderdaad hier te komen.

Op Aruba ging hun bezoek evenwel aan de massa voorbij, wat te begrijpen was en op zich zelf genomen niet bezwaarlijk. Maar ook al spraken de raadsleden dan met de gezaghebber en de landraden, dan vraagt men zich af welke genieën het wel moeten zijn geweest als zij zich althans ernstig voorstelden, in twee dagen iets van ons eiland te kunnen zien of begrijpen.

Het patriarchale eilandje waar de vrijheid-blijheid geest van de eenvoudige ranchogedachte in botsing kwam met de vaart van de moderne industrie. Waar een nijvere gezaghebber des middags zijn Journaal zat te pennen, dat het in het vierde district drie millimeter geregend had, doch waar tegelijk met de milliocnen van de olie-industrie ook het kapitaal van de moderne geest werd geinvesteerd.

WAGEMAKER WEES DE WEG

Zijn eigen betekenis ontging Aruba. Het is steeds moeilijk de contemporaine geschiedenis te schrijven en te beoordelen. Zo snel gaat hier de tijd en zo radicaal is alles sedert Wagemaker al weer veranderd, dat wij nu al kunnen vaststellen, dat het Wagemaker is geweest, die deze betekenis wel zag. Met een eenvoudige Keimpe van der Heide, die, als hij samen met zijn chef door de koenoekoe dwaalde om terrein voor begraafplaatsen te zoeken of het tracé voor nieuwe wegen vast te stellen, bevroed moet hebben, wat er in het brein van de gezaghebber omging. Verder waren er maar weinigen, die van de ommekeer, welke op Aruba plaats vond, notie hadden.

Reeds tussen 1931 en 1933 ziet men, dat de geldelijke welvaart - na de komst der olie-nering had het een jaar of wat geduurd eer de middelen in de kas merkbaar gingen vloeien - de politieke bewustwording stimuleerde. De landraadsverkiezingen van 1931 trekken plotseling meer aandacht. De verkiezingstechniek van brood en spelen wordt ontdekt. Minder gecamoufleerd onder de verflaag van principes, zoals dit elders geschiedt, had Henny Eman de soepketel op Noord gezet. Er was daar honger en de landraad deed zich hier als nuchtere politicus kennen, die hij sindsdien gebleven is. Om stemmen te trekken, moet men brood en spelen geven. Soep met vlees is dan een groter realiteit dan beloften om " 't volck tot allen dinghen graag" te maken.

Het jaar 1931 was voor Aruba een jaar van droogte en dus hongersnood. Daar was Aruba in dat jaar dus nog gevoelig voor, niet alleen op het ver van Sint Nicolaas gelegen Noord, maar ook op Sabaneta en Santa Cruz, waar de Lago zelf de uitdeling ter hand nam. In Mei van dat jaar deelde de landraad Eman soep met vlees en brood uit aan de schoolkinderen van Noord, die met een lege maag naar school kwamen.

Bij de verkiezingen van Juli d.a.v. moesten de drankwinkels gesloten gehouden worden, een duidelijk teken, dat er brede belangstelling was. Dr. Adriaan F. Dussenbroek werd gekozen met 171 stemmen. J. H. A. (Henny) Eman haalde er 144. Het totaal aantal uitgebrachte stemmen was dus niet bijster groot. Maar na 1929, toen er in totaal 201 stemmen waren uitgebracht, was 1931 met 315 een merkwaardige vooruitgang.

Zulk een belangstelling was evenwel meer het gevolg van agitatie dan interesse. Soms deden zelfs de weinige verkorenen niet mede. In 1936 werd voor de landraadverkiezingen geen enkele stem uitgebracht. Toen er in 1938 een vacature was, kwam er tot tweemaal toe geen enkele kiezer opdagen.

Wat vroeger was voorgekomen, geschiedde ook na 1925. Gezaghebber Quast tekende in 1926 en in 1927 herhaaldelijk aan, dat de landraden, „zonder kennisgeving wegblijven, zodat ik alleen zit." Wagemaker schijnt zijn landraden wat meer geactiveerd te hebben, want zo dikwijls lezen wij dit bericht bij hem niet meer. Doch vaker dan normaal schijnt, zit ook deze gezaghebber tevergeefs te wachten of moet hij het met één lid doen, wat natuurlijk een vreemde manier van vergaderen is.

PUBLIEKE TRIBUNE SPRAK MEE

Volgens het reglement van orde, artikel 11, verleende „de Raad van Policie, vergaderende, gehoor aan hen, die zich daartoe melden". Dit wilde zeggen, dat aanwezigen op de openbare tribune het woord konden vragen. Een wel uniek verschijnsel, dat vermoedelijk ook ingevoerd is om het volk aandeel te geven in de eilandspolitiek. Zulk een spreker mocht natuurlijk niet mede zijn stem uitbrengen. Maar er was geen belangstelling. Er is maar uiterst zelden van dit privilege gebruik gemaakt om de eenvoudige reden, dat er nooit publiek aanwezig was. Tot in de jaren veertig is dat zo gebleven. Door toedoen van de Curacaose pers, waar juist in deze jaren leven in de brouwerij kwam en waar men Arubaanse correspondenten ging aanstellen, werden nadien de vergaderingen wel eens bijgewoond door verslaggevers. Pas daardoor en doordat de politieke emancipatie broeiende was, ontstond belangstelling. Henny Eman heeft toen - hij was geen landraad meer - enkele malen van artikel 11 gebruik gemaakt om als publiek belangstellende het woord te voeren.

De positie van de Raad van Policie was evenwel zo vaag, dat gezaghebber Wagemaker in Februari 1932 de aanwezigheid van gouverneur Van Slobbe op Aruba benut om met hem en de landraden zich te bezinnen op de betekenis van het ambt van landraad.

In deze tijd doet de Raad van Policie van zich horen, als hij een adres aan de Koningin stuurt, waarin hij vraagt bij de nieuwe Curacaose Staatsregeling aan de Raden van Policie bevoegdheden toe te kennen, welke zouden overeenkomen met die van de colleges van Burgemeester en Wethouders in Nederland. Toen genoemde Staatsregeling tot stand kwam, bleek aan het adres geen gehoor te zijn gegeven. Wel was er een blanco artikel, waardoor de schepping van autonome gemeenschappen mogelijk werd, iets waarin de verordeningswetgever, d.i. de gouverneur in samenwerking met de Staten, zou moeten voorzien. De Raad van Policie verzocht hierop in een nieuw adres dit niet bij de landsverordening te doen plaats vinden. Hieraan werd evenmin aandacht geschonken.

Wel kreeg Aruba twee vaste zetels toebedeeld in het volksvertegenwoordigende college, dat de voor hier weinig toepasselijke benaming van Staten erlangde. Het gehele Statencollege kon evenwel door zijn benoemingsrecht elke verhouding verstoren door bijvoorbeeld Arubanen of Curacaoënaars te benoemen. Volgens de Staatsregeling zou er een beperkt kiesrecht zijn en bij het kiesreglement werd dit zo geregeld, dat mannen, die in de inkomstenbelasting waren aangeslagen naar een jaarlijks inkomen van tenminste 1200 gulden, ofwel, die met goed gevolg de zevende klas van de ULO-school hadden doorlopen, kiezers waren.

Volgens deze normen bleken er toen op Aruba slechts 553 kiesgerechtigden voor de Staten te zijn, hoewel er tegen de 1000 voor de Raad van Policie waren. De capaciteitskiezers moesten zich aanmelden voor plaatsing op de kiezerslijst, voor zover zij daar nog niet op voorkwamen. Ook degenen, die nog niet in de inkomstenbelasting waren aangeslagen geweest moesten zulks doen. In de praktijk kwam hier niets van terecht. Men meldde zich niet.

Capaciteitskiezers, die bij aanmelding geen document of bewijs hunner ontwikkeling konden overleggen, waren onderworpen aan 'n soort examen. Ongenegenheid zulks te doen zal wel debet zijn aan het geringe aantal kiezers.

In de praktijk kwam het erop neer, dat ongeveer 5 % van de mannelijke bevolking van ons eiland kiesgerechtigd was, dat is de helft van het aantal dat voor de Raad van Policie mocht stemmen.

KATHOLIEKE PIONIERS

Bij de eerste op 20 December 1937 gehouden stemming ter verkiezing van de leden van de Staten, kwamen er van de 553 kiezers, 468 op, doch hiervan stemden nog 87 mensen zo, dat hun biljet van onwaarde moest worden verklaard. Er had zich maar één partij, de R.K. Partij, gevormd. Daarnaast stonden afzonderlijke candidaten. Beide candidaten van de R.K. Partij, dokter J. R. (Coco) Arends en J. M. de Cuba werden gekozen.

Reeds bij de opening van de zitting der eerste Staten, waarin gekozen Arubanen dus voor het eerst in de geschiedenis in de legislatieve werkzaamheid van het gebiedsdeel werden betrokken, stelde gouverneur Wouters uitbreiding van het kiesrecht in het vooruitzicht. Deze uitbreiding, die inderdaad tot stand kwam, verlegde de grens der door de Staatsregeling vereiste beperkingen. Werd voorheen ULO-school of een aanslag naar een inkomen van tenminste 1200 gulden geëist, nu werd volstaan met zes leerjaren lagere school en een aanslag over een bedrag van tenminste 900 gulden per jaar. Het actieve kiesrecht bleef beperkt tot de mannen. Tevens werd een andere zetelverdeling mogelijk gemaakt. Was voordien een verdeling vastgelegd van 6 voor Curacao en 2 voor Aruba, thans zou voor Aruba en Curacao een verdeling plaats vinden op grond van evenredige vertegenwoordiging.

In de praktijk bleek de uitbreiding van het aantal kiesgerechtigden voor Aruba zo al niet bijzonder groot, dan toch ook geenszins te verwaarlozen. Het stak bovendien gunstig af bij wat de andere eilanden te zien gaven. Over het gehele gebiedsdeel was de toeneming van het aantal kiesgerechtigden minimaal; in 1937 was het aantal kiesgerechtigden 3.03 % van de toenmalige mannelijke bevolking, in 1941 was het 3.66 % van het aantal mannen, dat toen het gebiedsdeel bevolkte. De toeneming was dus ongeveer ½%. De werkelijke toeneming bedroeg slechts 1199 personen. Op Aruba sprong men echter van 553 tot 1323 kiesgerechtigden, maar de bevolking was in de tussenliggende jaren met 10.200 toegenomen voor een deel natuurlijk niet-kiesbevoegden.

Van dit aantal kiesgerechtigden deden er bij de nieuwe verkiezingen in 1941 1196 mede. Het aantal stembiljetten van onwaarde was zeer laag, vergeleken bij 1937. Het waren er slechts 29.

Weer kwam de R.K. Partij op. Een verandering was, dat hiernaast thans niet uitsluitend op zichzelf staande personen zich candidaat stelde, maar dat sommigen zich aandienden als „groep". Zo had men de Groep der Vrije Nederlanders (Van Aggelen) die 26 stemmen haalde; de groep Eman, die met 689 stemmen meer dan de helft van het hele stemmental verwierf, en tenslotte Aristides Wever, die nog alleen stond als candidaat, maar toch 208 stemmen wist te vergaren.

Niettegenstaande de voortreffelijkheid der Katholieke candidaten (J. R. Arends, mr. Gijsen) haalde zij niet meer dan 244 stemmen. Het was haar einde.

De R.K. partij verdween op Aruba geruisloos.

HENNY DOORBREEKT TRADITIE

De groep Eman bracht haar beide candidaten Henny Eman en Frederik J. C. Kwartsz in de Staten.

Gouverneur Wouters benoemde hierop de lijstaanvoerder van de verslagen Katholieke Partij dr. J. R. Arends in de Staten.

Hoewel men tot Eman's komst kon horen, dat de vertegenwoordiger van bijvoorbeeld Bonaire of van Aruba aan het woord was, gevoelde men toch steeds, dat de leden blijk gaven te weten, niet voor hun ressort, maar voor het geheel in de Staten te zitten. Henny Eman brak hiermee radicaal. In woord en daad deed hij uitkomen voor Aruba's belangen op de bres te staan. Stemde hij al voor of tegen iets mede, dat niet rechtstreeks met Aruba te maken had, dan was dit om als tegenprestatie van een ander aanstonds een stem voor Aruba mee te krijgen. Anderen volgden hem op de voet. Na 1942 wordt het Statencollege het forum, waar de leden voor de gewestelijke souvereiniteit van hun eiland strijden. Nu ontstaat ook het elkander onderling verwijten, „slechts een benoemd lid te zijn", omdat de benoemde leden steeds minder het eigen eiland naar voren behoefden te stuwen, als de gekozen vertegenwoordigers.

Deze gang van zaken was te begrijpen. Er was geen behoorlijk Arubaans bestuurscollege. In 1948 werden er opnieuw verkiezingen gehouden. Toen waren er al 12750 kiesgerechtigden tegen 6.409 in 1947. In de Staten had volgens het kiesreglement 1937 Aruba 2 zetels tegen Curacao zes; volgens het kiesreglement 1941 hadden beide eilanden samen 8, te verdelen op grondslag van evenredige vertegenwoordiging, waarbij de Gouverneur dan 5 van de 15 leden benoemde.

De verkiezingen van 1949 vertoonden een geheel nieuw beeld. De verhouding Aruba Curacao was 8 : 8 geworden. De R.K. Partij en de Katholieke Unie waren mislukt. Men kwam toen met een partij, waarin Katholieken en niet-Katholieken samen gingen, de Union Nacional Arubano (UNA). De UNA kwam met een lijst, Henny Eman verscheen bij deze verkiezingen met een lijst, waarop als no. 2. J. E. Irausquin voorkwam. F. J. Q. Kwartsz die in 1945 samen met Henny op een lijst had gestaan, was nu zijn tegenstander geworden en kwam met een eigen lijst uit. Eman kreeg 5 van de 8 beschikbare zetels, de Una 3. Van de 3 Una-leden waren er twee Katholiek en 1 Protestant.

De wordende staatkundige constellatie voerde in deze jaren de mensen elk ogenblik naar de stembus en agiteerde het publiek niet weinig. De tijd, dat men politiek niet geinteresseerd was, behoorde tot het verleden. In lange stoeten werden de candidaten meegevoerd om aan het kiezersvolk te worden vertoond. Massa-meetings met daverende redevoeringen kwamen er voor. Het was duidelijk, dat het Arubaanse sentiment de voorkeur gaf aan de persoonlijkheid der candidaten en niet aan de beginselen, waarvoor zij geacht werden te staan.

Goed een jaar na de verkiezingen van 1949 moest er al weer worden gekozen, nu in verband met de invoering van de Interimregeling en de Eilandsregeling. - Aruba kreeg nu 8 zetels, tegen Curacao 12.

Bij deze verkiezingen kwam de Una met twee lijsten. Una I kreeg 1 zetel, de Una II niets. Irausquin had zich intussen in de Staten van Eman gedistancieerd en kwam nu met een eigen lijst, de PPA, terwijl tenslotte nog de Arubaanse Eenheidspartij verscheen, die in de richting van Eman getenderd was, al nam haar vertegenwoordiger in de Staten, David A. Vlaun, van St. Maarten, later een meer zelfstandige positie in. Eman kreeg 4 zetels, Irausquin 2.

BIJZONDER FRAAIE

Zitkamer - Ameublementen

ONTVANGEN.

In moderne stijl en frisse, gedistingeerde kleuren,

met en zonder divanbed.

ONZE MEUBELENCOLLECTIE IS DE MOEITE VAN HET BEZICHTIGEN WAARD . . .

N E M E ' S

K. LOONSTRA

SANITAIR

Dakota - Tel. 1575

Underwood Typewriters

Marchena Moron & Co.

PALAIS ROYAL. Aruba

VERLOOFD:

OTILIA M. MORALES

EN

TEOFILO A. LESIERE

Aruba, 14 November.

Bruid nam de benen

ROME - Een 20-jarig Italiaans meisje dat in bruidstoilet op het punt stond in Rome een kerk te betreden om een huwelijk met de handschoen aan te gaan met haar verloofde, die zich in Canada bevindt, heeft zich op het laatste moment bedacht. Zij ontvluchtte aan de plechtigheid, tezamen met de 60-jarige vader van haar pleegmoeder. De Romeinse politie is er nog niet in geslaagd, die op het laatste ogenblik gevormde koppel te achterhalen.

Sabotage in Liverpool

Nadat verleden week bleek dat aan boord van tal van schepen, welke dokken in Liverpool, sabotage werd gepleegd, hebben thans troepen van land en zeemacht de dokken vas Liverpool bezet en wordt streng toezicht gehouden op de werkzaamheden aan boord van de schepen die daar gerepareerd en afgehandeld worden.

De nieuwe shampoo DRENE maakt Uw haar zijde-achtig en glanzend.

Gebruikt de nieuwe shampoo DRENE voor het wassen van Uw hoofd.

Thans nieuwe verlaagde prijzen:

Extra grote flacon	Fl.	1.60
Grote	„ Fl.	1.00
Middelmaat	„ Fl.	0.50
Kleine	„ Fl.	0.25

DRENE is een vloeistof speciaal vervaardigd om het haar te reinigen en te verfraaien.

DRENE maakt Uw haar zijde-achtig en glanzend.
DRENE verzorgt het haar en droogt het niet uit.
DRENE levert vijfmaal meer schuim dan zeep.
DRENE dient voor iedere soort en kleur van haar.

Gebruikt geen zeep meer voor het wassen van Uw haar.

De nieuwe shampoo DRENE maakt Uw haar zijde-achtig en glanzend.

In the mood for love

Nothing sets the mood for love like Jergens exciting perfumes and colognes. Choose the scent that's first right for the moment.... for the mood. Two fabulous Jergens perfumes: ATOM BOMB, daring and reckless, and BEN HUR magnetic, heady.... and the popular Jergens Colognes: Morning Glory, fresh and delicate, Pink Frosting, spicy, flirtatious, and ZIA, the essence of moonlight magic.

JERGENS

Perfumes & Colognes

POSNER'S AGENCIES

P.O. Box 26 - Oranjestad - Aruba

Middenstraat 4 - Curacao N.A. - Tel. 1789

Commentaar

Dubbele schakel in Franse keten van verraad

Het onderzoek naar het lek in de Franse defensie-geheimen is nog in vol bedrijf en met grote ijver wordt nagegaan of de later afgelegde verklaring van André Baranès, dat er nog een ander kanaal bestaat, waarlangs militaire geheimen de bureaux van de Franse Communistische partij bereikt hebben, juist is.

De centrale figuur van dit onderzoek is Bernard de Resseguier, een 45-jarige hoofdofficier, die men zelden in uniform ziet. Hij is meester in de rechten ,schrijft gedichten en leest graag de gedichten van anderen. Naar zijn mening het gevolg van het feit dat zijn grootvader een vriend van Victor Hugo is geweest. In zijn nog al sombere kamer in het Tribunaal Militaire de Reuilly heeft commandant de Resseguier de laatste dagen een reeks bekende politici ontvangen onder wie de oud-minister van Buitenlandse Zaken Georges Bidault.

De verslaggevers hebben nauwkeurig genoteerd hoe lang Bidault bij „de commandant" „binnen" was: Zaterdagochtend van 10 uur tot 10.20 uur.

Alle leden van de regering, die aanwezig zijn geweest bij de vergaderingen van de Nationale Defensieraad in de periode waarin de lekken werden geconstateerd zijn door de Resseguier en zijn assistenten Mercier en Camadeau ondervraagd. Het betrof hier de heren Monteil, Edgar Faure, Fouchet, Mitterrand, Dioméde Catroux, Caillavet en Gavini. Voordien had men reeds de verklaringen genoteerd van Paul Reynaud, Ermond Barrachin, Pierre-Henri Teitgen, maarschalk Juin, de generaals Koenig, Ganeval, Corniglion-Moliner en Pélissier, admiraal Noury, René Pléven, de oud-politiecommissaris Baylot en de secretaris-generaal van de Franse communistische partij Jacques Duclos.

Vast is wel komen te staan dat alles wat destijds in de Nationale Defensie Raad besproken en besloten werd over de verdediging van Dien Bien Phoe en de Tonkindelta uitgelekt is, evenals de volledige inhoud van een rapport van generaal Ely over de militaire situatie van Indo-China en een deel van de defensieplannen van West-Europa ingeval van een aanval met atoomwapenen uit Oostelijke richting.

De aan de kant gezette politiecommissaris, de 39-jarige Jean Dides, die zegt te geloven dat er inderdaad een tweede schakel bestaat, waarlangs berichten uit de vergaderingen van de Nationale Defensie Raad afkomstig, naar de communisten werden overgebracht is enige dagen geleden met René Baranès geconfronteerd.

Toen dit verhoor beëindigd was, zag men hem het gebouw van het Tribunaal Militaire met een strak gezicht verlaten. Enige journalisten schoten op hem af en stelden hem enige vragen. Hij schudde echter nors het hoofd, stapte zonder een woord te zeggen in zijn voor het gebouw geparkeerde auto en reed weg.

Commandant de Resseguier at daarna snel een sandwich en confronteerde toen René Baranés en Alfred Delarue met elkaar. Deze laatste dook in dit spionnageschandaal op onder de naam „monsieur Charles", een ontsnapte politieke delinquent, die tot 20 jaar dwangarbeid was veroordeeld maar die in 1947 was ontsnapt. Hij was een informant van commissaris Dides.

Zij maakten samen in het voorjaar een trip naar de Ver. Staten, welke reis Delarue ondernam onder de schuilnaam Charles Cartiér. Dides had hem zelfs een paspoort op deze naam bezorgd. Hij noemde hem zijn technisch adviseur.

Deze hulp aan een ontsnapte gevangene dreigt Jean Dides nu noodlottig te worden. Hij zal zeer waarschijnlijk vervolgd worden wegens overtreding van art. 61 van het Wetboek van Strafrecht.

Dides heeft ontkend ooit in contact te hebben gestaan met de Amerikaanse inlichtingen-dienst, hetgeen door de Franse communistische pers herhaalde malen werd beweerd. Ook Jacques Duclos houdt dit vol. Welingelichte bronnen menen te weten dat Dides, Baranès en Delarue alle drie verklaard hebben tot dezelfde anti-communistische contra-spionnage-organisatie te behoren.

Jean Dides zou zich er ernstig over beklaagd hebben dat hij door de politieke politie die rechtstreeks onder de bevelen van de minister van Binnenlandse Zaken Francois Mitterrand staat, is opgejaagd.

(Elsevier)

Uncle Ben overleden

In Maassluis (Ned.) is op 56-jarige leeftijd overleden de sleepboot Kapitein Benny Weltevreden, die zich als „Uncle Ben" een internationale bekendheid heeft verworven. Met tal van zeeslepers van L. Smit & Co's Internationale Sleepdienst heeft Uncle Ben veertig jaar lang de wereldzeen afgezworven.

Hij stond bekend om zijn zeemanschap en koelbloedigheid. In de jongste wereldoorlog verrichtte hij voor de Geallieerden tal van heldenfeiten. Daarvoor kreeg hij tal van onderscheidingen, waaronder het Kruis van verdienste met de Gesp, dat hem namens de Koningin werd overhandigd en ook de Order of the British Empire.

LEEST DE ARUBAANSE COURANT

NAAR GROTER VEILIGHEID OP DE VLIEGVELDEN

De dagen dat de vliegerij een mooi-weer bezigheid was, liggen ver achter ons. Tegenwoordig kiezen vliegtuigen het luchtruim onder omstandigheden, die destijds als volmaakt „onvliegbaar" beschouwd werden. Lange-afstandsvluchten worden volbracht op zo grote hoogte, dat de normale weer verschijnselen als wolken, regen, remous, ijsvorming daar ver beneden blijven.

Bij de vluchtvoorbereiding is 't dan ook tegenwoordig speciaal de wind over de route waaraan de meeste aandacht wordt besteed.

Maar al wordt er dan grotendeels „boven het weer" gevlogen, toch is de betekenis van meteorologische voorlichting voor de lucht vaart eerder toe- dan afgenomen. Bij het begin en het eindpunt van de reis moet het toestel nu eenmaal de luchtlagen waarin het weer zich afspeelt, doorkruisen.

Het aantal waarnemingsstations is dan ook groter dan ooit te voren en alle moderne middelen worden toegepast om een snelle en accurate uitwisseling van gegevens tussen de landen mogelijk te maken.

Een beroemd Engels geleerde heeft eens gezegd, dat er van een natuurwetenschap eigenlijk pas sprake kan zijn, zodra er nauwkeurig gemeten kan worden. De meteorologie, die tegenwoordig een zo belangrijke plaats onder de natuurwetenschappen inneemt, heeft er dan ook, van het begin af, naar gestreefd, instrumenten te ontwikkelen waarmee de diverse grootheden die het weer bepalen exact gemeten kunnen worden.

In vele opzichten is dit ook gelukt. Barometers en thermometers voldoen aan alle eisen van nauwkeurigheid. Er zijn uiterst betrouwbare meters voor windrichting en -snelheid geconstrueerd en moderne regenmeters registreren zelfs de allerkleinste hoeveelheid regen die er valt.

Daarom doet het zo merkwaardig aan, dat er nog altijd enkele belangrijke weerslementen zijn, die aan nauwkeurige meting ontsnappen.

Toch is dit het geval. Indien u eens een kijkje kunt nemen bij een der weerstations op een Nederlands vliegveld zult u constateren, dat én de wolkbasis - dat wil zeggen de hoogte van de onder kant van de wolken boven de grond - en het zicht - de horizontale afstand waarover voorwerpen nog goed zichtbaar zijn - nog op een allesbehalve wetenschappelijke wijze worden vastgesteld.

De waarnemer schat deze grootheden en de juistheid is dus van zijn inzicht en routine afhankelijk. Weliswaar bestaan er enkele hulpmiddelen als wolkenzoeklicht (alleen 's nachts) en wolkenballons, en wordt de zichtschatting gebaseerd op de zichtbaarheid van voorwerpen waarvan de afstand nauwkeurig bekend is maar bevredigend is de situatie geenszins.

Naarmate de instrumenten in de vliegtuigen en op de verkeerstorens starten en landen onder steeds ongunstiger omstandigheden mogelijk maken, worden de eisen die aan 2de nauwkeurigheid van de waarneming worden gesteld, steeds hoger.

De komst van de straalvliegtuigen met hun geweldige snelheden maar beperkte vliegduur, maakt het bovendien noodzakelijk dat zeer snel beslist kan worden of een landing al of niet mogelijk is en verschil van enkele meters in zicht en wolkbasis geeft hier de doorslag. Dit zijn echter juist die grootheden die de meeste moeilijkheden bij de waarneming opleveren.

Hoe sterk de afhankelijkheid van de weersomstandigheden wel is, blijkt wel duidelijk uit het feit, dat men er tegenwoordig al niet meer mee kan volstaan de waarnemingen „ergens op het vliegveld" te doen, maar dat het gewenst is, ze in de onmiddellijke nabijheid van de gebruikte landingsbaan te verrichten. Zelfs de verschillen die zich binnen de afmetingen van een veld kunnen voordoen, mogen niet meer over het hoofd gezien worden.

Het kan dus geen verbazing wekken, dat er, vooral de laatste jaren, ijverig gezocht is naar instrumenten die snel en nauwkeurig de wolkbasis en het zicht kunnen meten en liefst ook registreren. Ten aanzien van de wolkbasis is dit probleem reeds bevredigend opgelost.

Er zijn pogingen gedaan om de metingen met behulp van radar te doen.

Hoewel er, speciaal in Amerika, wolkmeters op dit principe zijn ontwikkeld, bleken er toch bezwaren te zijn. Bij zeer lage bewolking wordt de meting moeilijk, juist als ze er het meest op aan komt. Bovendien zijn radar-apparaten nu eenmaal zeer kostbaar. Veel meer succes bereikte men met toestellen die met lichtbundels werken en die we dan ook als geperfectioneerde wolkenzoeklichten kunnen beschouwen.

Het normale wolkenzoeklicht is een precies verticaal gerichte licht bundel, die een lichtvlek op de wolkbasis werpt. Op een bekende afstand van het zoeklicht, wordt nu de hoek gemeten, waaronder die lichtvlek wordt gezien. Daarmee ligt de hoogte boven de grond nauwkeurig vast. Dit systeem kan echter alleen 's nachts worden gebruikt. De kunst was, een lichtbundel te verkrijgen die ook overdag, dus temidden van het daglicht, te onderscheiden was.

Dit probleem werd opgelost door toepassing van zogenaamde gemoduleerd licht, dat wil zeggen licht waarvan de intensiteit regelmatig (vaak 100 of 120 maal per seconde) wisselt. Het oog is niet in staat deze fluctuaties te volgen maar een foto-electrische cel wel. Natuurlijk komen er nog heel wat technische moeilijkheden voor, maar op zeer vele vliegvelden in het buitenland zijn toch reeds dergelijke wolkmeters („cellometers") in gebruik.

Natuurlijk bleven de onderzoekingen niet beperkt tot meting van de wolkbasis. Ook voor het zicht was objectieve meting dringend noodzakelijk. Hierbij deden zich echter veel groter moeilijkheden voor, omdat bij de waarneming van het zicht de eigenschappen van het menselijk oog een rol spelen.

Bovendien zijn er vele soorten van zicht. De grootheid die in de weerberichten wordt opgenomen, is het horizontale zicht, op ongeveer twee meter hoogte. De betekenis die deze grootheid voor de vlieger heeft, is enigszins twijfelachtig. Gedurende de landing immers kijkt de piloot schuin omlaag en er is volstrekt geen zekerheid dat schuin zicht hetzelfde is als horizontaal zicht.

Daarop hebben vele factoren invloed. Het kan zelfs voorkomen, dat een piloot van boven af de grond niet kan waarnemen, bijv. door de aanwezigheid van een stoflaag in de atmosfeer, terwijl, van de grond uit gezien het zicht omhoog beperkt is.

De proefnemingen op dit gebied zijn nog in volle gang. Over één punt bestaat echter volledige overeenstemming. Wil men het zicht werkelijk meten, dan kan dit slechts geschieden door het vaststellen van de transparantheid van de lucht.

Dit wordt gedaan door 'n lichtbundel een bekende afstand te laten afleggen en het verlies aan intensiteit tussen begin en eindpunt te meten. Ook hierbij spelen de gemoduleerde lichtbundel en de foto-electrische cel een grote ro.

Er zijn diverse instrumenten ontwikkeld, sommige waarbij het licht op enkele honderden meters afstand van de lichtbron direct op de fotocel wordt opgevangen andere, waarbij het via een reflector wordt teruggekaatst en de fotocel zich naast de lichtbron bevindt.

Een half theoretische, half empirische methode legt vervolgens het verband tussen het meetresultaat en dat, wat de piloot werkelijk waarneemt.

Zelfs hoewel het systeem nog niet ideaal is, vormt het alleen geweldige verbetering ten aanzien van de vroegere subjectieve methode, vooral omdat het systeem onafhankelijk is van het al of niet aanwezig zijn van daglicht. Het werkt dag en nacht gelijk.

Reeds eerder werd er door een medewerker in dit blad op gewezen, dat Nederland in dit opzicht een achterstand heeft ten aanzien van het buitenland. Nog steeds ontbreken, zelfs op onze internationale luchthaven, wolk- en zichtmeter. Het is daarom verheugend te vernemen, dat aan deze toestand binnen afzienbare tijd een einde zal komen en dat zowel op Schiphol als op diverse militaire bases deze nieuwe instrumenten ter verhoging van de vlieg-veiligheid zullen verschijnen.

(Handelsblad).

QUEEN MOTHER ELIZABETH of Great Britain inspects a first edition of the King James version of the Bible as she visits the American Bible Society headquarters in New York. Looking on is Dr. Daniel Burke, president of the society. The royal visitor was presented with an inscribed red Morocco-bound King James Bible, which was authorized by the English monarch in 1611. The Bible is published in whole or in part in 826 languages and dialects. *(International Exclusive)*

Vaticaan pijnlijk getroffen door Peron's aanval

ROME. De „verrassende" rede van President Perón, waarin hij de Argentijnse Bisschoppen politieke kuiperij verweet, moet Zijne Heiligheid de Paus zeer pijnlijk getroffen hebben, aldus meldde het Katholieke Persbureau Urbe gisteren. In Katholieke kringen, waar het Persbureau zijn licht ging opsteken, „achtte men het zeer vreemd, dat het Hoofd van een godvruchtig Katholiek land, zoals Argentinië zich uitlatingen liet ontvallen, die de betrekkingen tussen de Regering en de gelovige burgers misschien ernstig in het gedrang kunnen brengen". In genoemde kringen opperde men de veronderstelling, dat Generaal Perón beinvloed werd door de Vakbonden, die een bittere strijd hebben ontketend tegen het Chr. Apostolaat onder de arbeiders.

„De vijandige gezindheid der Vakbonden jegens de bedrijvigheid van de Geestelijkheid kwam onlangs aan het licht, toen de Bond van Spoorarbeiders de Priesters verbood deel te nemen aan feestelijkheden, die voor de arbeiders waren georganiseerd.

Deze vijandschap zal niet nalaten een negatieve uitwerking te hebben op het grote aantal Italiaanse immigranten, die zich gegriefd zullen voelen in hun geloof en godsdienstige opvoeding", aldus deze kringen.

WEST GERMAN CHANCELLOR Konrad Adenauer, 78, and Joseph C. Grew, 74, former Ambassador to Japan, meet at a dinner given in honor of the German statesman in Washington. Earlier, Dr. Adenauer met with President Eisenhower and they issued a joint statement tying German reunification hopes to a strong Free Europe rather than to Russia's proposal for four-power talks. *(International Soundphoto)*

U GAAT OP REIS? — Wij hebben voor U: Vreemd bankpapier, Travellers' cheques, Reiscredietbrieven, terwijl U Uw waardepapieren etc. in onze SAFE-LOKETTEN en Uw bezit aan zilveren voorwerpen etc. in onze KOFFERKLUIS kunt deponeren.

Aruba Commercial Bank

Take ENO'S — it settles the stomach

ENO'S "Fruit Salt" is soothing and settling to the stomach upset by unsuitable food or drink. It will safely relieve over-acidity, a most frequent cause of indigestion, heartburn, and flatulence. Pleasant, refreshing ENO'S is the gentle corrective most of us need to keep the system regular. And it is a safeguard against morning liverishness. ENO'S contains no sugar or harsh purgatives. It is particularly suitable for anyone with a delicate stomach. Keep your ENO'S handy.

Sold in bottles for lasting freshness

Eno's 'Fruit Salt'

SPECIALLY RECOMMENDED for IRREGULAR ACTION, SICK HEADACHE, LIVERISHNESS, BILIOUSNESS, INDIGESTION, etc.

The words "Eno" and "Fruit Salt" are Registered Trade Marks.

IK WAS ZWAK EN TERNEERGESLAGEN

maar .... NU NIET MEER

Ik gebruik

PHOSFERINE

(de beste van alle tonics)

PHOSFERINE is in de hele wereld bekend als een werkelijk buitengewoon tonicum. Als U NERVEUS, ZWAK, GEESTELIJK VERMOEID, GEBREK AAN EETLUST, INDIGESTIE, SLAPELOOS bent, haal dan vandaag nog PHOSFERINE.

PHOSFERINE BEVORDERT DE GEZONDHEID

FRESH from the U.S.A.

Years Ahead of them All

No adverse effects to nose, throat and sinuses from smoking Chesterfield.

From the report of a medical specialist who has been giving a group of Chesterfield smokers regular examinations every two months for well over a year.

Much MILDER CHESTERFIELD

VERKIEZINGS - OVERZICHT

Kieskringen	A. V. P. STATEN 1950	A. V. P. EILAND 1951	A. V. P. STATEN 1954	U. N. A. STATEN 1950	U. N. A. EILAND 1951	U. N. A. STATEN 1954	P. P. A. STATEN 1950	P. P. A. EILAND 1951	P. P. A. STATEN 1954	Onafhankelijke Partij A.E.P. STATEN 1950	Onafhankelijke Partij A.O.P. EILAND 1951
1. R.K. Clubgebouw Don Bosco, Noord	383	333	301	286	315	230	37	41	316	2	12
2. Tropical Country Club, Tanki Leendert	431	457	290	292	296	139	96	138	457	11	15
3. Douaneloods Weststraat, Oranjestad	390	413	143	214	197	27	157	201	154	31	15
4. Douaneloods Smith Boulevard, Oranjestad	223	230	231	352	333	41	152	171	286	43	11
5. Gymnastieklokaal Dom. College, Oranjestad	227	233	104	272	266	75	138	160	149	26	11
6. Sta. Maria College, Oranjestad	191	226	158	153	194	177	255	339	228	34	17
7. Julianaschool, Oranjestad	182	171	214	90	101	103	93	136	297	12	4
8. Prinses Beatrixschool, Oranjestad			92			74			168		
9. Prinses Margrietschool, Oranjestad			89			42			426		
10. Club Caribe, Oranjestad			132			50			297		
11. R.K. Club Paradera			286			40			581		
Totaal Oranjestad	1213	1273	1449	1081	1091	629	795	1007	2586	146	58
12. R.K. Jongensschool, Santa Cruz	532	499	101	130	119	67	171	230	304	7	8
13. R.K. Club, Santa Cruz	317	299	123	213	251	60	306	345	387	20	7
14. Santa Cruz-bar, Santa Cruz	307	270	163	313	358	206	178	203	502	6	7
15. R.K. Club Savaneta	429	461	224	129	140	38	193	240	279	46	11
16. R.K. Jongensschool, Savaneta	218	220	190	69	80	60	114	197	217	90	25
17. Prot. Mil. Tehuis, Savaneta			202			39			451		
Totaal Savaneta	647	681	616	198	220	137	307	437	947	136	36
18. Cdr. Pieter Boerschool, San Nicolas	193	174	111	140	159	21	285	441	339	159	54
19. Cdr. Pieter Boerschool, San Nicolas	121	161	90	140	138	35	300	415	290	189	68
20. Prinses Marijkeschool, San Nicolas	35	41	92	54	135	33	232	382	339	220	43
21. St. Augustinuscollege, San Nicolas	152	173	76	77	89	30	146	463	262	270	79
22. R.K. Club Cecilia, San Nicolas	143	149	55	124	134	33	210	343	450	240	132
23. Abraham de Veerschool, San Nicolas			168			12			498		
24. Chinese Club, San Nicolas			68			12			319		
25. Prins Bernhardschool, San Nicolas			119			105			416		
Totaal San Nicolas	644	698	779	535	655	281	1173	2044	2913	1078	376
TOTALEN	4474	4510	3822	3048	3296	1749	3063	4445	84[illegible]2	1406	519